

сово вільні кошти на казначейських рахунках не лише для забезпечення бюджетних видатків, але й для інших цілей, наприклад, кредитування підприємств на більш сприятливих умовах, аніж приватні банки. Таким чином, казначейство в межах даної функції діє як комерційний банк і надає кредити підприємствам, які мають у цьому потребу, та може перерозподіляти грошові ресурси відповідно до поточних пріоритетів.

Обґрунтовані фінансовою наукою теоретичні основи діяльності казначейства, як органу державної виконавчої влади, важливі для вироблення нормативних правил його діяльності, визначення коло покладених на нього завдань, формування ефективної взаємодії цієї структури з іншими органами державної влади та суб'єктами бюджетного процесу.

Література:

1. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т. 2 / Редкол.: С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. К.: Видавничий центр «Академія», 2001. 848 с.
2. Даль В. Толковый словарь живого великорусского языка. Т. 2. И – О. 1979. 779 с.
3. Положення про Державну казначейську службу України: затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 15 квітня 2015 р. № 215. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/215-2015-%D0%BF> (дата звернення: 10.03.2020).
4. Годме П. М. Финансовое право. М.: Прогресс, 1978. 429 с.

ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Лещук Г.В.

*доктор економічних наук, доцент,
професор кафедри обліку і аудиту
Прикарпатського національного університету
імені Василя Стефаника*

В сучасних умовах питання пошуку шляхів забезпечення якісної облікової інформації для користувачів постають надзвичайно актуальними оскільки, ефективне управління підприємством повинно ґрунтуватися на комплексному та достовірному інформаційному забезпеченні, від так сприяти підвищенню ефективності при прийнятті управлінських рішень на всіх етапах функціонування підприємства. Аналізуючи з однієї сторони інформатизовані процеси на всіх етапах функціонування підприємства та з іншої – процеси виявлення, реєстрації, накопичення, узагальнення, передачі та використання корисної, зрозумілої, доречної, достовірної й зіставної облікової

інформації слід акцентувати увагу саме на процесному механізмі даних категорій, оскільки вони є послідовними та взаємозалежними.

Загалом, облікова інформація є ядром інформаційного забезпечення системи управління, об'єднуючи всі господарські процеси та забезпечуючи взаємодію різних структурних підрозділів будь-якого підприємства [1, с. 105].

Одним із можливих шляхів забезпечення якості облікової інформації є адаптація інструментарію процесно-структурованого менеджменту, який поєднує в собі процесний, системний, ситуаційний, динамічний та функціональний підходи і ґрунтується на концепції, відповідно до якої менеджмент розглядається як процес, що є послідовністю певних завершених етапів, кожен з яких має свою структуру, що в сукупності забезпечують здійснення управлінського впливу керуючої системи на керовану з метою досягнення цілей організації у певних умовах функціонування [2, с. 8]. Від так абстрагуючи безпосередньо процес менеджменту, який охоплює керуючу та керовану системи організації, функції менеджменту, методи менеджменту, управлінські рішення, комунікації та керівництво на процеси виявлення, реєстрацію, накопичення, узагальнення, передачу та використання корисної, зрозумілої, доречної, достовірної й зіставної облікової інформації, отримуємо можливість виокремлення наступних основних елементів системи процесно-структурованого менеджменту при оцінюванні якості облікової інформації, а саме:

- керівна підсистема підприємства – як основний користувач даних бухгалтерського та податкового обліку і звітності; даних управлінського обліку та звітності (графіки і табличні матеріали про виробництво і реалізацію продукції; плани і бюджети, звіти про їх виконання; виробничі норми і нормативи);

- керована підсистема підприємства – здійснює виявлення, реєстрацію, накопичення, узагальнення, передачу та використання облікової інформації та створює континуум системного облікового забезпечення;

- функції процесно-структурованого менеджменту – як планування, організування, мотивування та контролювання формування якісної облікової інформації, а також функція регулювання як оцінювання користувачами ступеня відповідності її властивостей і показників якості очікуванням та обов'язковим нормам у відповідності з її призначенням;

- методи процесно-структурованого менеджменту – як методи прямого і непрямого впливу, кількісні та якісні методи, економічні та адміністративні методи, методи матеріального та морального впливу, при комплексному застосуванні яких можливе підвищення якості облікової інформації на рівні керованої підсистеми підприємства;

- управлінські рішення – як результат аналізування облікової інформації про виробничо-господарську, збутову, фінансову та інші види діяльності з орієнтацією на стратегічні цілі підприємства на рівні керівної підсистеми підприємства;

- комунікації – як процес обміну на рівні керованої та керівної підсистем підприємства якісною обліковою інформацією, яка повинна становити виокремлені сукупності властивостей бухгалтерських, фінансових чи управлінських даних, які визначають її здатність задовольняти певні потреби у відповідності з призначенням й з метою розв’язання конкретних проблем.

Для реалізування процесно-структурованого підходу при оцінюванні якості облікової інформації необхідно: планування та визначення процесів, які необхідні для реалізації в організації, ресурсозабезпечення і управління обліковим забезпеченням; визначення необхідного ступеня документованості і документування процесів облікового забезпечення; здійснення планування процесів облікового забезпечення; наявність критеріїв і методів оцінки здійснення і управління процесами облікового забезпечення; здійснення моніторингу, оцінки та аналізу процесів облікового забезпечення; проведення коригувальних та запобіжних дій за результатами аналізу процесів облікового забезпечення. Концепція процесного підходу при оцінюванні якості облікової інформації представляє управління як безперервну серію взаємопов’язаних дій або функцій облікового забезпечення. У відповідності зі стандартами необхідною умовою результативного функціонування організації є визначення і керування численними взаємозалежними і взаємодіючими процесами облікового забезпечення.

Виокремлені елементи системи процесно-структурованого менеджменту при оцінюванні якості облікової інформації дозволяють виокремити наступні шляхи забезпечення якості облікової інформації для ефективного управління підприємством, що загалом сприятиме підвищенню якості формування облікової інформації за рахунок управління, проектування та узгодження процесів облікового забезпечення, а також гарантуванню високої якості прийнятих управлінських рішень, а саме:

- раціональна організація роботи облікового апарату, тобто керованої підсистеми підприємства;

- вдосконалення документообігу й облікової документації на рівні керівної та керованої підсистем підприємства;

- створення системи комплексного інформаційного забезпечення на рівні керівної та керованої підсистем підприємства;

- ефективне використання та контроль робочого часу керівної та керованої підсистем підприємства;

– забезпечення узгодженої та своєчасної роботи на всіх етапах облікового процесу та на всіх рівнях керівної та керованої підсистем підприємства;

– зменшення нагромадження методів ведення обліку на окремих ділянках на рівні керованої підсистеми підприємства.

Особливу увагу слід акцентувати при оцінюванні якості облікової інформації на виявленні та врахуванні відхилень, тобто встановленні їх абсолютного та відносного розмірів, повторюваності та контрольованості, позитивності чи негативності відхилень, що може бути забезпечено за допомогою функцій процесно-структурованого менеджменту – контролювання та регулювання.

Від так забезпечення якості облікової інформації за процесно-структурованим підходом дозволяє:

1. Виокремлення функцій менеджменту планування, організування, мотивування, контролювання, регулювання, що дозволяє оцінювати якість обліково-аналітичного забезпечення управління бізнес-структурами на основі визначення якості його споживчих властивостей.

Якість інформації, перш за все, формується на рівні кожного окремо взятого підприємства, а контроль, перш за все, повинен розпочинатись із внутрішнього контролю, котрий постійно слідує за якісними показниками облікової інформації [3, с. 97].

2. Створення методів менеджменту як потенційних способів та прийомів впливу керівної системи на керовану в процесі облікового забезпечення. Методи менеджменту становлять спрямувальний, організаційний, регламентний, розпорядчий вплив, що відповідно сприятиме визначенню якості окремих складових елементів бухгалтерського, податкового та управлінського обліків, якості етапів їх ведення, якості всієї системи облікового забезпечення. Трансформування методів менеджменту в управлінські рішення шляхом вибору найкращих альтернатив.

3. На основі якісної облікової інформації формування управлінських рішень та відповідних механізмів керівництва, що сприятиме забезпеченню впливу керівної системи на керовану в процесі облікового забезпечення.

Отже, шляхи забезпечення якості облікової інформації для ефективного управління підприємством в системі процесно-структурованого менеджменту створює необхідні передумови для формування континууму облікового забезпечення та прийняття ефективних стратегічних управлінських рішень щодо використання та розподілу ресурсів підприємства, вартості підприємства, її розподілу та перерозподілу тощо. Імплементація інструментів процесно-структурованого менеджменту для забезпечення якості облікової інформації загалом повинна сприяти послідовному: плануванні процесів облікового забезпечення та виробничо-господарської діяльності; організуванні

процесів облікового забезпечення та виробничо-господарської діяльності; мотивуванні працівників, які здійснюють облікове забезпечення щодо якісних критеріїв; контролюванні процесів облікового забезпечення та виробничо-господарської діяльності; регулюванні процесів облікового забезпечення та виробничо-господарської діяльності.

Література:

1. Голячук Н.В. Формування облікової інформації та її якісні характеристики. *Соціальна економіка*. 2016. № 1. С. 104–110.
2. Кузьмін О.Є. Концепція та еволюція процесно-структурованого менеджменту. *Економіка: реалії часу*. 2012. № 2(3). С. 7–16.
3. Чижевська Л.В. Якість облікової інформації про грошові кошти, розрахунки і контроль за нею. *Культура народів Причорномор'я*. 2013. № 258. С. 96–99.

ІДЕНТИФІКАЦІЯ БЕНЧМАРКІНГ-КЛАСТЕРУ КРАЇН У КОНТЕКСТІ РЕФОРМУВАННЯ МІСЦЕВИХ ПОДАТКІВ І ЗБОРІВ В УКРАЇНІ

Молоток І.Ф.

здобувач

Сумського державного університету

Протягом останніх кількох десятиліть система місцевих фінансів в Україні була однією з найбільш проблемних ланок фінансової системи, адже більшість місцевих бюджетів країни були дотаційними і значною мірою залежали від трансфертів з державного бюджету. Така ситуація актуалізувала необхідність здійснення кардинальних трансформацій у цій сфері, що формалізувалося в імплементації реформи децентралізації з 2015 року. Ключовим завданням фінансової складової реформи децентралізації є побудова фінансово незалежних та самодостатніх територіальних громад, спроможних якісно та повною мірою задовольняти потреби жителів громади.

Справедливо зауважити, що за період реалізації реформи фінансової децентралізації вдалося досягнути певних позитивних зрушень у цьому напрямку. Так, за даними [1] питома вага власних доходів місцевих бюджетів у ВВП за 2015-2019 рр. зросла з 5,1% до 6,8% (або з 68,6 млрд грн до 267 млрд. грн.), а сума місцевих податків і зборів на 1 мешканця за аналогічний період збільшилася з 1006,7 грн до 1864,2 грн, тоді як частка місцевих податків та зборів у власних доходах місцевих бюджетів підвищилася з 26,6% до 27,5%. Однак, враховуючи той факт, що саме податкові надходження є основою для формування власних фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування, такі